

VILNIAUS UNIVERSITETO DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Mokslo sritis/ys, kryptis/ys (kodai)	Medicinos ir sveikatos mokslai (M 000): Medicina (M 001)			
Fakultetas, Institutas, Katedra /Klinika	Medicinos fakultetas Biomedicinos Mokslų Institutas Anatomijos, histologijos ir antropologijos katedra			
Dalyko pavadinimas (ECTS kreditai, val.)	Liemens srities klinikinė anatomija 8 kreditai (212 val.)			
Dalyko studijų būdas	Paskaitos	Seminarai	Konsultacijos	Individualus darbas
ECTS kreditai	-	-	1	7
Dalyko vertinimo būdas (vertinama 10 balų sistemoje)	<p><u>Pranešimo pristatymas</u>: pranešimas pristatomas tiksline tema, kuri derinama su koordinuojančiais dėstytojais. Doktorantas turi išanalizuoti, apžvelgti ir pristatyti naujausias mokslines publikacijas, susijusias su atitinkama tema.</p> <p><u>Pranešimo vertinimo kriterijai</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pateiktos medžiagos aktualumas, naujumas ir atitikimas pasirinktai temai (2 balai); - bendra pranešimo struktūra ir apimtis, aiškus žinių pateikimas, argumentacija, glaustumas ir konkretumas (2 balai); - apibendrinimas, probleminių klausimų iškėlimas, išvadų pristatymas ir pagrindimas (2 balas); - apžvelgtų žinių taikymo savajame disertaciniame darbe pateikimas (2 balai); - vaizdinių priemonių organizavimas, gebėjimas dalyvauti diskusijoje, klausimų valdymas, oratoriniai gebėjimai (2 balai). <p>Minimalus įskaitomas balas – 5.</p>			
DALYKO KURSO TIKSLAS				
<p>Suteikti gilesnių sisteminės, topografinės ir taikomosios anatomijos žinių apie liemens srities organus ir struktūras, jų raidą, variacijas, sklaidos nukrypimus ir sandaros ypatumus, turinčius reikšmės klinikai. Skatinti domėjimąsi ir gilinimąsi į žmogaus liemens srities anatomiją bei įgytų žinių taikymą, sprendžiant įvairių mokslo krypčių ir sričių doktorantūros tematikų tarpdisciplinines problemas.</p>				
PAGRINDINĖS DALYKO TEMOS				
<p><u>Liemens srities struktūrų ir organų embriogenezė ir raida, jautrieji laikotarpiai.</u> Kūno sienų ir ertmių formavimasis. Celomo sklaida ir ydos, jų anatominė ir klinikinė išraiška, priežastys, galimi ydingos sklaidos mechanizmai. Ašinio skeleto osteogenezė, jos etapai. Stuburo sklaidos sutrikimai, jų anatominė ir klinikinė išraiška, priežastys, galimi sutrikimų mechanizmai. Neuruliacija, nervinio vamzdžio ir nervinės skiauterės sklaida. Nugaros smegenų histogenezė. Neurokristopatijos, nervinio vamzdžio atviri ir uždari defektai, jų anatominė ir klinikinė išraiška, priežastys, galimi ydingos raidos mechanizmai. Liemens srities griaučių ruožutuojų raumenų ir vidaus organų lygiųjų raumenų bei jungiamųjų audinių histogenezė. Odos ir jos dalinių (plaukų, riebalinių, prakaito ir pieno liaukų) sklaida ir ydos, jų anatominė ir klinikinė išraiška, priežastys, galimi ydingos sklaidos mechanizmai. Liemens srities vidaus organų sklaida ir ydos, jų anatominė ir klinikinė išraiška, priežastys, galimi ydingos sklaidos mechanizmai.</p>				

Nugaros ir krūtinės srities topografinė ir taikomoji anatomija. Nugaros ir krūtinės srities paviršiaus anatomija: oda, dermatomai, optimalių pjūvių vietos; raumenų, kraujagyslių, nervų ir krūtinės laštos organų pagrindiniai topografiniai taškai ir plotai paviršiuje. Krūties topografija, mikroskopinė ir klinikinė anatomija. Nugaros raumenų, stuburo ir nugaros smegenų taikomoji anatomija. *Regio suboccipitalis* topografija. Stuburo linkiai (norma, variacijos), jungtys, judesiai, amžinė ir taikomoji anatomija. Epidurinės blokados ir liumbalinės punkcijos topografiniai taškai. Nugaros srities pjūviai įvairiuose aukštuose ir plokštumose, rentgenoanatomija, KT ir BMRi vaizdai. Krūtinės laštos sienų sandara, topografija (kaulinių struktūrų, raumenų, kraujagyslių ir nervų tarpusavio santykis), taikomoji ir amžinė anatomija, pjūviai įvairiose plokštumose, rentgenoanatomija, KT ir BMR vaizdai.

Krūtinės laštos vidaus organai. Pleuros ir pleuros ertmės topografija bei klinikinė anatomija. Plaučių topografija: santykis su aplinkinėmis struktūromis, inervacija ir vaskuliarizacija, rentgenoanatomija, angio- ir bronchogramų vaizdai. Tarpuplaučio topografija: viršutinis, užpakalinis, vidurinis (tarpinis) ir priekinis skyriai, jų turinys ir struktūrų tarpusavio santykiai. Krūtinės laštos organų sandara, mikroskopinė, amžinė ir klinikinė anatomija.

Pilvo topografinė ir taikomoji anatomija. Pilvo ir dubens paviršiaus anatomija: oda, dermatomai, optimalių pjūvių vietos. Sritinė pilvo ir dubens organų topografija (kaulinių struktūrų, raumenų, kraujagyslių, nervų ir vidaus organų projekcijos pilvo ir dubens paviršiuje). Pilvo sienų taikomoji anatomija. Priekinės pilvo sienos struktūrų topografija ir klinikinė anatomija. *Regio inguinalis* topografija, amžinė ir klinikinė anatomija. Diafragmos ir užpakalinės pilvo sienos topografija ir klinikinė anatomija. *Regio lumbalis, spatium retroperitoneale* topografija, mikroskopinė ir klinikinė anatomija. Inkstų ir šlapimtakių norma, variacijos, anomalijos, rentgenoanatomija. Silpnosios pilvo sienų vietos, išvaržų lokalizacija ir klinikinė anatomija. Pilvo sienų skersiniai pjūviai, santykis su organais, rentgenoanatomija, KT, BMR.

Pilvo ertmės organai. Viršutinio pilvo aukšto organų (skrandžio, dvylikapirštės žarnos, kasos, kepenų, tulžies pūslės, blužnies) ir apatinio pilvo aukšto organų (plonojo ir storąjo žarnyno) topografija, skeleto- ir organotopija. Pilvaplėvės topografija, pilvaplėvės ir pilvo organų santykis, klinikinė reikšmė. Pilvo organų sandara, formavimosi anomalijos ir variacijos, mikroskopinė, klinikinė ir amžinė anatomija, pjūviai įvairiose plokštumose, rentgenoanatomija, KT, BMR.

Dubens sienų ir organų topografinė ir taikomoji anatomija. Kaulinis dubuo (norma, variacijos, lytiniai skirtumai). Dubens dugno ir tarpvietės topografija ir klinikinė anatomija. Dubens fascijos (dubimai, tarpfascijiniai tarpai, jų klinikinė reikšmė. Vyriškojo ir moteriškojo dubens organų skeleto- ir organotopija, sandara, mikroskopinė, amžinė ir klinikinė anatomija, variacijos ir formavimosi anomalijos. Dubens ertmės organų pjūviai įvairiose plokštumose, rentgenoanatomija, KT, BMR.

SVARBIAUSIA REKOMENDUOJAMA LITERATŪRA

1. Anderson M.W., Fox M.F. Sectional Anatomy by MRI and CT, 4th Edition. Elsevier, 2016.
2. Baggish M.S., Karram M.M. Atlas of Pelvic Anatomy and Gynecologic Surgery, 5th Edition. Elsevier, 2020. <https://www.clinicalkey.com/#!/browse/book/3-s2.0-C20180004107>
3. Bohndorf K., Anderson M.W., Davies A.M., Imhof H., Woertler K. Imaging of Bones and Joints: A Concise, Multimodality Approach. Thieme, 2016.
4. Dalley A.F., Agur M.R. Moore's Clinically Oriented Anatomy (9th Ed.). Lippincott Williams and Wilkins, 2022.
5. Fusco P., Blanco R., Tran D.Q., Marinangeli F. Ultrasound-guided nerve blocks of the trunk and abdominal wall, 1st Edition. Edra, 2022.

6. Gray's Anatomy: The anatomical basis of clinical practice. 42nd Edition (edited by S.Standring). Elsevier, 2022. <https://www.clinicalkey.com/#!/browse/book/3-s2.0-C20170037291>
7. Gotway M.B. Netter's Correlative Imaging: Cardiothoracic Anatomy, 1st Edition. Saunders, 2013. <https://www.clinicalkey.com/#!/browse/book/3-s2.0-C20090393642>
8. Kim E.E., Murad V., Paeng J.-C., Cheon G.-J. Atlas and Anatomy of PET/MRI, PET/CT and SPECT/CT (eBook), 2nd Edition. Springer, 2022.
9. Moeller T.B., Reif E. Pocket Atlas of Sectional Anatomy, Vol. 2: Thorax, Abdomen, and Pelvis. CT and MRI, 4th Edition. Thieme, 2013.
10. Paulsen F., Waschke J. Sobotta Atlas of Anatomy, Vol. 2. 16th Edition. 2018. <https://www.clinicalkey.com/#!/browse/book/3-s2.0-C20170020062>
11. Pawlina W., Ross M.H. Histology: A Text and Atlas: With Correlated Cell and Molecular Biology, 8th Edition, Lippincott Williams & Wilkins, 2018.
12. Sadler T.W. Langman's Medical Embryology, 14th edition, Lippincott Williams & Wilkins, 2018.
13. Torigan D.A., Kitazono M., Major N.M. Netter's Correlative Imaging: Abdominal and Pelvic Anatomy: with Online Access, 1st Edition. Saunders, 2012. <https://www.clinicalkey.com/#!/browse/book/3-s2.0-C20090393630%20>
14. Wacker F.K., Lippert H., Pubst R. Arterial Variations in Humans: Key Reference for Radiologists and Surgeons: Classifications and Frequency, 1st Edition. Thieme, 2017.

KONSULTUOJANTYS DĚSTYTOJAI:

1. Dalyką koordinuojantis dėstytojas: Janina Tutkuvienė (prof. dr. HP).
2. Eglė Marija Jakimavičienė (doc. dr.).
3. Renata Šimkūnaitė - Rizgelienė (prof. dr).
4. Kęstutis Strupas (prof. habil. dr.).

PATVIRTINTA:

Vilniaus universiteto Medicinos ir sveikatos mokslų Doktorantūros mokyklos Tarybos posėdyje: 2022 m. rugsėjo 29 d.

Tarybos pirmininkė: prof. Janina Tutkuvienė